

บันทึกองค์ความรู้

๑. ชื่อความรู้ เทคนิคการทีมสัมมนาซีพชุมชนระดับหมู่บ้าน บ้านนาจาน หมู่ที่ ๕ ตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

๒. เจ้าขององค์ความรู้ ว่าที่ ร.ต. ไหวพจน์ โกมลวัฒน์ ตำแหน่งพัฒนาการ อำเภอนาเยีย สนง.อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

๓. ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งมีนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐที่มุ่งหวังแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปากท้องของประชาชนในระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐเป็นหนึ่งเดียวในนโยบายสำคัญ ที่มุ่งหวังแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปากท้องของประชาชนในระดับล่างที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีแผนงานที่สำคัญคือ แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง โดยได้มอบให้กระทรวงมหาดไทยที่มีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักบูรณาการไปสู่การปฏิบัติ ประชาชนมีภาระเสี่ยงของอาชีพภาคเกษตรกรรมที่เกิดจากการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิม มีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ไรศพืช ราคาผลผลิตตกต่ำการไม่มีอาชีพหรือรายได้เสริมหลังฤดูการผลิตและยังมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพค่อนข้างน้อย อาชีพที่มีอยู่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมจึงเป็นที่มาของ “สัมมนาซีพชุมชน” ให้ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพได้

บทบาทหน้าที่ของพัฒนาการอำเภอ สามารถเข้าไปส่งเสริมติดตามสนับสนุนให้กระบวนการ ทีมวิทยากรสัมมนาซีพชุมชน จะดำเนินการตามกระบวนการ ให้สามารถชุมชนได้เข้าใจในสิ่งที่ตนเองอยากจะทำและปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน

๔. กระบวนการ/เรียนรู้/เทคนิค/ข้อพึงระวัง

กระบวนการเรียนรู้

ในการทีมวิทยากรกระบวนการสัมมนาซีพชุมชนให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในชุมชนจะต้องให้แนวคิดและสนับสนุน กระตุ้นให้ทีมงานได้เรียนรู้ในเรื่องของ

๑. ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมสัมมนาซีพชุมชน

จากคำที่กล่าว "สองหัวดีกว่าหัวเดียว" เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการทำงานเป็นทีม ทีมงานที่ประสบผลสำเร็จมาจากหลายปัจจัย เช่น ความสามารถ ความขัดแย้งมีน้อย มีความพึงพอใจทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้ทีมงานมีประโยชน์หลายประการ ได้แก่ ประการแรกการทำงานเป็นทีมสามารถจะร่วมกันทำงานในสิ่งที่คนเดียวไม่สามารถทำได้ ประการที่สอง การตัดสินใจสำหรับปัญหาต่าง ๆ การทำงานเป็นทีมย่อมดีกว่าบุคคลคนเดียวและให้ผลงานที่ดีกว่า ประการที่สาม การทำงานเป็นทีมสมาชิกมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ผลดีคือได้ข้อมูลมากและมาจากหลาย ๆ ทิศนคติ ประการที่สี่ สามารถตอบสนองความต้องการทางสังคมของสมาชิกในทีม มีการสร้างความสัมพันธ์และเรียนรู้การปฏิบัติงานให้เหมาะสม ประการสุดท้าย สมาชิกทุกคนมีที่พึ่งทางใจและรู้สึกอบอุ่นใจเมื่อมีปัญหา มีความรักในผลงานและรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

๒. การสร้างทีมงานสัมมาชีพให้มีประสิทธิภาพ

สามารถกระทำได้โดยการสร้างกิจกรรมและการทำงานร่วมกัน ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ให้ความร่วมมือกัน มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน และกระตุ้นให้รู้จักใช้การระดมสมอง ร่วมกันการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่สมาชิกของทีมงานต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีทักษะการอยู่ร่วมกันและทักษะการทำงานร่วมกัน ทีมงานที่มีวุฒิภาวะและมีประสิทธิภาพ สมาชิกทุกคนต้องเข้าใจความสำคัญ และหลักการทำงานเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนดังต่อไปนี้

๑. **ลักษณะและภาวะความเป็นผู้นำที่เหมาะสม** ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบ มีหน้าที่และบทบาทความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์ คือสามารถมอบหมายงานและแบ่งสัณงานให้ผู้อื่นดำเนินการโดยทำงานเป็นทีม หัวหน้าทีมหรือผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะด้านการงาน การขจัดปัญหาความขัดแย้ง สร้างแรงจูงใจ

๒. **เป้าหมาย** ผู้นำต้องวางแผนงาน กำหนดเป้าหมายเพื่อการดำเนินนโยบายและประเมินผล งานการวางแผน มีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ประการ คือ

๒.๑การกำหนดเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการให้งานสำเร็จโดยมีเงื่อนไขข้อกำหนด เกี่ยวกับระยะเวลา ปริมาณและคุณภาพ เป็นต้น

๒.๒การตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับทางเลือกหรือกิจกรรมที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่ต้องการ

การประเมินผลงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย เป็นเครื่องชี้วัดความสามารถของผู้นำและทีมงาน ที่มีประสิทธิภาพ ศักยภาพการผลิตและการแข่งขันสูง สามารถทำรายได้และความสำเร็จให้กับองค์กรและถ้าให้ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้นต้องทะลุเป้าหมายเพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง

๓.**ความสามัคคี** ช่วยให้สมาชิกทีมงานมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันไม่มีความคิดเห็นและความสำนึกที่เห็นแก่ตัว

๔.**มนุษยสัมพันธ์ที่ดี** ทีมงานที่มีประสิทธิภาพผู้นำต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีภายในทีมงาน

๕.**ความคิดสร้างสรรค์** ได้แก่ ความคิดแปลกใหม่และสามารถปฏิบัติได้ให้ประโยชน์การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ คือ

๕.๑ เป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า

๕.๒ เพิ่มคุณและคุณภาพชีวิต

๕.๓ แก้ปัญหาต่าง ๆ หหมดสิ้นไป

๕.๔ ส่งเสริมทัศนคติวิสัยทัศน์และการยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ ควบคู่กับการเพิ่ม

ประสิทธิภาพ และศักยภาพบุคลากร

๖. **แรงจูงใจ** การจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้สมาชิกทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือทีมงานได้รับประโยชน์ด้านเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม

ผู้นำต้องทำหน้าที่ชักจูงให้สมาชิกทีมงานทุ่มเทจิตใจและพลังกายทำงานด้วยความกระตือรือร้นมากขึ้น ผลสำเร็จของการสร้างแรงจูงใจคือ

๖.๑เกิดพฤติกรรมร่วม ช่วยให้สมาชิกทีมงานร่วมกันทำงานด้วยความพึงพอใจ และมีความสุขกับการทำงาน

๖.๒พฤติกรรมทางบวกของสมาชิกทีมงานเพิ่มขึ้น ให้ความสนใจงาน มีความสามัคคี ร่วมกันตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

๖.๓.องค์การสามารถบรรลุเป้าหมาย

๗.การพัฒนาทักษะและเพิ่มความรู้

เนื่องจากในโลกปัจจุบันอิทธิพลของเทคโนโลยีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ทำให้สภาวะแวดล้อมขององค์การทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน การบริหารองค์การให้สามารถอยู่รอดและเติบโตในภาวะเช่นนี้นับเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะและเพิ่มความรู้แก่บุคลากรมีความสำคัญและจำเป็นยิ่ง นั่นคือผู้นำต้องสามารถสอนงานหรือแนะนำวิธีการทำงาน การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ บุคลากรองค์การช่วยให้ทีมงานต่าง ๆ เพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ

ประสิทธิภาพสูง ลดต้นทุนและมีศักยภาพด้านการแข่งขันสูง เป็นต้น

เทคนิค/วิธีการ

กระบวนการที่จะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความเข้าใจของคนทำงาน เพื่อให้เกิดการยอมรับในวิธีการ และทำงานร่วมกันได้ การสร้างทีมเวิร์คที่เข้มแข็งจึงเป็นสิ่งสำคัญ หากขาดสิ่งนี้การทำงานให้ประสบความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ยาก หรือหากเกิดขึ้นได้ก็ช้าเกินไป ปัจจัยหลักที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ต้องเกิดจากการมีทีมเวิร์คที่เข้มแข็ง โดยการสร้างทีมเวิร์คที่เข้มแข็งนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้

๑.สร้างความเข้าใจก่อนเริ่มทำงาน

การนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จนั้น ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของการดำเนินการ แล้วจึงนำความรู้เหล่านั้นไปเผยแพร่ให้กับคนทำงานได้รับรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

๒.บทบาทและเป้าหมายที่ชัดเจน

ทีมจะเข้มแข็ง และสามารถทำงานได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยก็ต่อเมื่อคนทำงานทุกคนคิดเหมือนกัน หรืออย่างน้อยคิดให้คล้ายคลึงกันมากที่สุด ทีมก็จะแข็งแกร่งขึ้น และทำงานได้ตรงจุดประสงค์ขึ้น โดยทีมต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถเข้าถึงและจับต้องได้ อีกทั้งสามารถปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงทฤษฎีที่ถูกกล่าวอ้างขึ้นมาเท่านั้น เพื่อนร่วมงานของเราต้องเข้าใจอย่างแท้จริง เราต้องสามารถอธิบายได้ว่างานแต่ละชิ้นมีวิธีการทำอย่างไร เมื่อเข้าใจตรงกันแล้ว งานที่ทีมช่วยกันทำก็จะสำเร็จผลได้ง่ายขึ้น และการต้องเผชิญกับอุปสรรคก็จะน้อยลง ดังนั้น การที่จะมีทีมทำงานที่แข็งแกร่งได้นั้น เป้าหมายและบทบาทของสมาชิกต้องชัดเจน ไม่เกิดความสับสนเมื่อต้องปฏิบัติงานจริง

๓.กล้าเปิดใจในการแสดงความคิดเห็น

ทีมทำงานที่เข้มแข็งเริ่มต้นจากการทำงานด้วยร่วมกันด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเอง อบอุ่น มีความกระตือรือร้น และทุกคนช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานอย่างจริงจัง และไม่มีสัญญาณของความขัดแย้ง ทำให้เห็นการแสดงออกถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การรู้สึกเห็นอกเห็นใจกันของคนในทีมจะช่วยให้ทีมงานประสบความสำเร็จ

ผลการสนับสนุนการสร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนหมู่ที่ ๕ ตำบลนาเยีย

อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

๑. ทีมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดขบวนการเรียนรู้งานในบทบาทหน้าที่ของตนเอง

๒. ทีมวิทยากรมีทักษะในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

๓. ทีมวิทยากรสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ครัวเรือนสัมมาชีพสามารถสร้างงานรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จ

๑. ความเอาใจใส่สามัคคีของครัวเรือนสมาชิกที่ตั้งใจฟังเอาความรู้ไปพัฒนาต่อยอด
๒. ความสามัคคีกันของทีมวิทยากรสมาชิกชุมชน
๓. ผู้นำชุมชนให้ความใส่ใจในโครงการและพร้อมที่จะให้คำปรึกษา
๔. เจ้าหน้าที่ให้ความสนใจติดตามและเอาใจใส่ในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและ

ใกล้ชิด

